

2024

DYREVELFÆRD I DANMARK

MED RESULTATER FRA
VELFÆRDSKONTROLLEN I 2023

**Ministeriet for fødevarer,
landbrug og fiskeri**
Fødevestyrelsen

INDHOLD

KONTROL AF DYREVELFÆRD I 2023	4
HVAD BLIVER KONTROLLERET?	4
HVORDAN PLANLÆGGES KONTROLLEN MED DYREVELFÆRD?	4
HVORDAN REAGERER FØDEVARESTYRELSEN PÅ OVERTRÆDELSER?	5
HVORDAN FØLGER MAN OP PÅ KONSTATEREDE OVERTRÆDELSER?	5
KONTROL AF DYREVELFÆRD I BESÆTNINGER	6
FØDEVARESTYRELSENS KONTROL AF DYREVELFÆRD UNDER TRANSPORT	6
POLITIETS KONTROL AF DYREVELFÆRD UNDER TRANSPORT	7
KONTROL AF DYREVELFÆRD PÅ SLAGTERIER	7
RESULTATER AF KAMPAGNER OG PRIORITEREDE INDSATSER I 2023	8
KONTROLKAMPAGNER OG -INDSATSER MED FOKUS PÅ DYREVELFÆRD I BESÆTNINGER 2023	9
RISIKOVURDERING FOR FOREKOMST AF HALEBID HOS GRISE	10
OPSTALDNING AF KALVE, HERUNDER OPFYLDELSE AF SUTTEBEHOV	10
KONTROL AF KORREKT AFLIVNING AF GRISE OG KVÆG	11
KONTROL MED DYREVELFÆRDSMÆRKET I MALKEKVÆGSBESÆTNINGER	12
KONTROL AF Udstyr til bedømmelse forud for aflivning på slagterier	12
PRIORITEREDE INDSATSER MED FOKUS PÅ DYREVELFÆRD UNDER TRANSPORT I 2023	14
KONTROL AF TEMPERATUROVERVÅGNING OG ALARMSYSTEMER PÅ DYRETRANSPORTER	15
TRANSPORT AF SPÆDKALVE	15
RESULTATER – DYREVELFÆRDSKONTROLLEN I 2023	17
RESULTATER FRA BESÆTNINGSKONTROLLEN	17
RESULTATER FRA TRANSPORTKONTROLLEN	23
RESULTATER FRA KONTROL PÅ SLAGTERIERNE	35
RESULTATER MED KONTROL AF HUNDEVIRKSOMHEDER, SOM ER OMFATTET AF HUNDESMILEYORDNINGEN	36
APPENDIX I – METODE FOR OPGØRELSE AF DATA	38

1

KONTROL AF DYREVELFÆRD I 2023

KONTROL AF DYREVELFÆRD I 2023

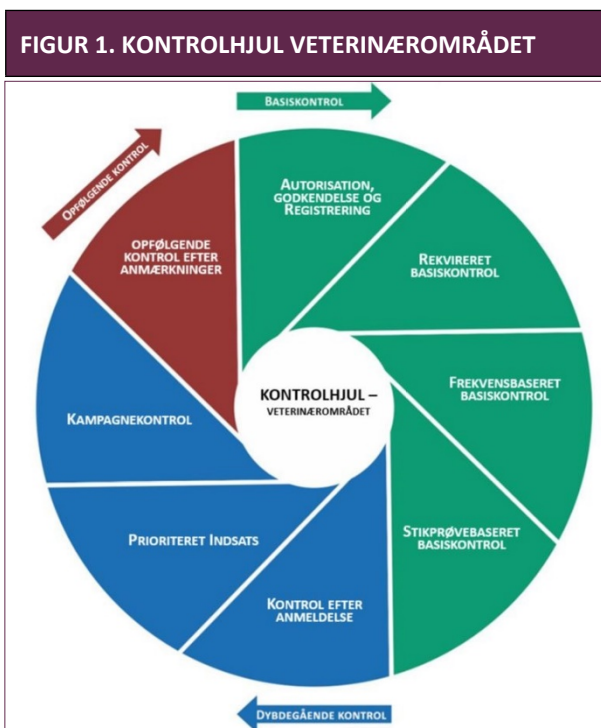
Fødevarestyrelsen tilrettelægger og udfører hvert år kontrol med dyrevelfærd i besætninger med landbrugsdyr, med transport af dyr, på slagterierne samt kontrol af hundevirksomheder, som er omfattet af hundesmileyordningen.

Der er en række forskellige lovkrav til hold af dyr, herunder hvordan landbrugsdyr skal opstaldes, transporteres og slagtes. Landmænd, transportører mv. skal sørge for, at lovkravene overholdes, når de opstaldes, transporterer eller slagter dyr, mens myndighederne ved offentlig kontrol har til opgave at kontrollere, om lovkravene overholdes.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har det overordnede ansvar for kontrollen med dyrevelfærd i Danmark. Derfor blev kontrollen med dyrevelfærd i 2023 hovedsageligt tilrettelagt og gennemført af Fødevarestyrelsens tilsynsførende.

Rammerne for kontrollen på veterinærområdet består af et kontrolkoncept, som er inddelt i kontrolkategorierne basiskontrol, dybdegående kontrol og opfølgende kontrol. Tilsammen indeholder de tre kontrolkategorier i alt otte kontrolindsatser. De otte kontrolindsatser har hver sit formål og målgruppe, og tilsammen udgør de Fødevarestyrelsens samlede veterinærkontrolkoncept (se Figur 1).

Kontrolkonceptet er fælles for alle typer af veterinære kontrolobjekter, f.eks. dyrlæger, landmænd, transportører mv.

HVAD BLIVER KONTROLLERET?

Fødevarestyrelsen udpeger hvert år besætninger og dyrehold til kontrol på baggrund af estimater over bl.a. antal kontrolobjekter, dataanalyser, risikokriterier, faglige behov og politiske tiltag. Derudover kontrolleres reglerne om dyrevelfærd i forbindelse med transport af dyr samt på slagterierne, hvor både overholdelsen af dyrevelfærdsreglerne på selve slagterierne samt de ankomne dyr kontrolleres.

HVORDAN PLANLÆGGES KONTROLLEN MED DYREVELFÆRD?

Kontrollen gennemføres som en kombination af flere kontrolindsatser, hvor kontrol og vejledning har til formål at få så mange som muligt til at forstå og overholde reglerne ved en myndighedsindsats, der er så lidt indgribende som muligt. Indsatsen er effekt- og risikobaseret og har en høj grad af løbende tilpasning til den type kontrol, som vurderes at give den bedste effekt på området.

I nærværende kapitel beskrives kun relevante kontrolindsatser for dyrevelfærdskontrollen, herunder stikprøvebaseret- og rekvireret basiskontrol, prioriteret indsats og kampagnekontrol samt opfølgende kontrol efter anmærkninger. Beskrivelsen af sidstnævnte kontrol findes sidst i dette kapitel, mens de øvrige fremgår lige nedenfor. Læs mere om rammerne for kontrollen i [Fødevarestyrelsens vejledning om kontrolindsatser på veterinærområdet](#), der beskriver det samlede kontrolkoncept på veterinærområdet.

Ved stikprøvebaseret basiskontrol udføres kontrolbesøgene enten som led i en baselinemåling eller en risikobaseret udpegning. Ved baselinemålinger udvælges besætningerne tilfældigt. Resultatet af kontrollerne kan give et generelt billede af regelefterlevelsen for den pågældende besætningstype. Ved risikobaseret udpegning udpeges besætningerne risikobaseret, dvs. på baggrund af udvalgte risikokriterier, der skifter fra år til år. Nogle af de overordnede udpegningskriterier, der blev brugt til udpegningen i 2023, omfattede:

- Store og små mælkeleverende besætninger

- Besætninger med tidligere sanktioner på dyrevelfærdsområdet.
- Store slagtekalvebesætninger
- Slagtegrisebesætninger, der ikke har fået ordineret smertestillende medicin

Ved rekvireret basiskontrol bliver Fødevarestyrelsen stort set altid bestilt til at foretage kontrol. Formålet er, at Fødevarestyrelsen er til stede under de aktiviteter, hvor der, jf. lovgivningen, er krav om, at Fødevarestyrelsen skal udføre kontrol, hver gang aktiviteten forekommer. Et eksempel herpå er kontrol af transportegnethed ved udførsel af levende dyr og ved ankomst til slagteri.

Prioriteret indsats er én af de tre kontrolindsatser i kontrolkategorien dybdegående kontrol. Prioriteret indsats bidrager til at gøre det nye kontrolkoncept fleksibelt og omstillingsparat. Den gør Fødevarestyrelsen i stand til hurtigt at reagere på udvikling i erhvervet, aktuelle problemområder og behov for særligt fokus. Ved akut behov kan Fødevarestyrelsen hurtigt rulle nye emner for prioriteret indsats ud i kontrolenhederne uafhængigt af den årlige planlægning.

Kampagnekontrol er én af de tre kontrolindsatser i kontrolkategorien dybdegående kontrol. Kampagnekontrol er målrettet et eller flere kontrolemner, og kontrollen og vejledningen kan være mere dybdegående. Kampagnekontrol skal øge fokus på risikoområder, og Fødevarestyrelsen udvælger områder, som skønnes at have behov for en særlig kontrolindsats på baggrund af en risiko- og behovsvurdering. Den tilsynsførende vil som udgangspunkt alene kontrollere emner inden for kampagnens fokusområde.

Der sker en samlet prioritering mellem kontrolobjekterne (besætninger, dyrlæger mv.) år for år, og kontrollerne fordeles fleksibelt ud fra risiko og behov.

Ud over Fødevarestyrelsens kontrol planlægger og gennemfører Landbrugsstyrelsen krydsoverensstemmelseskontrol (KO-kontrol) i overensstemmelse med EU-forordningen om krydsoverensstemmelse, som bl.a. indeholder visse krav til dyrevelfærd. [Læs mere om KO-kontrollen her.](#) Landbrugsstyrelsen har i 2023 igangsat konditionalitet. Konditionalitet afløser som udgangspunkt KO-kontroller

fra 2023. KO-kontrollen vil dog gælde sideløbende med konditionalitet for de landbrugere, som til og med 2025 modtager tilskud fra ordninger under landdistriktsprogrammet 2014-2022. [Læs mere om konditionalitet her.](#)

HVORDAN REAGERER FØDEVARESTYRELSEN PÅ OVERTRÆDELSER?

Fødevarestyrelsen har følgende reaktionsmuligheder over for f.eks. landmanden eller transportvirksomheden, når den tilsynsførende konstaterer, at reglerne om dyrevelfærd er overtrådt:

Vejledning

- Indskærpelse
- Påbud
- Forbud
- Politianmeldelse

Når Fødevarestyrelsen konstaterer en overtrædelse af reglerne på dyrevelfærdsområdet, foretager styrelsen en konkret og helhedsorienteret vurdering af omstændighederne i sagen. Overtrædelser af bagatelagtige karakter vil typisk blive håndteret med vejledning, mens andre overtrædelser som udgangspunkt vil medføre en sanktion.

Fødevarestyrelsen skal anvende de virkemidler, som skønnes nødvendige for at sikre, at reglerne overholdes, og skal ved valg af virkemiddel tage hensyn til alle omstændigheder i den konkrete sag, herunder f.eks.:

- Overtrædelsens art, omfang, grovhed og alvor.
- Under hvilke omstændigheder overtrædelsen forekommer.

HVORDAN FØLGER MAN OP PÅ KONSTATEREDE OVERTRÆDELSER?

Fødevarestyrelsen gennemfører som udgangspunkt to opfølgende kontroller¹ når kontrollen har udløst en sanktion i form af indskærpelser, påbud, forbud, administrativ bøde og politianmeldelser. På transportområdet og i forbindelse med kontrol af hundevirksomheder gennemføres alene én opfølgende kontrol. Fristen for at gennemføre den første opfølgende kontrol er 90 dage efter den kontrol, der udløste den opfølgende kontrol. Fristen for at gennemføre den anden opfølgende kontrol er 180 dage efter den første opfølgende kontrol. På

¹Den 1. januar 2022 trådte kravet om to opfølgende kontroller i forbindelse med veterinærkontrollen i kraft

transportområdet er fristen for at gennemføre den opfølgende kontrol 60 dage. Opfølgende kontrol gennemføres enten ved et kontrolbesøg eller som administrativ kontrol. Den opfølgende kontrol har bl.a. til formål at følge op på, om der er rettet op på overtrædelsen, som udløste sanktionen. Hvis der ikke er rettet op på forholdet, eller en tidligere meddelt sanktion ikke er efterkommet, kan det være nødvendigt at meddele yderligere sanktioner. Dog skal det bemærkes, at den anden opfølgende kontrol på veterinærområdet ifølge den politiske aftale om dyrevelfærd af 9. februar 2024 "Sammen om dyrene" planlægges afskaffet i 2025 ved ændring af veterinærkontrolbekendtgørelsen.

OVERSIGT OVER FØDEVARESTYRELSENS REAKTIONSMULIGHEDER

Vejledning:

En væsentlig del af kontrollen er at vejlede virksomheder og besætningsejere om bl.a. reglerne indhold og fortolkning. I nogle tilfælde ydes vejledning i kombination med, at der gives en sanktion.

Indskærpelse:

En indskærpelse er en præcisering af, at gældende regler skal overholdes, men angiver ikke nærmere, hvordan kontrolobjekt skal sikre dette. Der følges op med gebyrbelagt kontrol.

Påbud:

Et påbud er en ordre eller befaling om, hvad kontrolobjektet konkret skal gøre for at sikre at reglerne overholdes fremadrettet. Der følges op med gebyrbelagt kontrol.

Forbud:

Et forbud anvendes til at forbyde en bestemt handling, som udgør en overtrædelse af reglerne. Et forbud kan ligeledes anvendes med henblik på at forhindre en bestemt handling, hvis handlingen vil udgøre en overtrædelse af reglerne eller en konkret risiko herfor. Der følges op med gebyrbelagt kontrol.

Politianmeldelse:

Anvendes, hvis der f.eks. konstateres grove overtrædelser af reglerne, eller hvis påbud/forbud ikke efterkommes. Der følges op med gebyrbelagt kontrol.

KONTROL AF DYREVELFÆRD I BESÆTNINGER

I 2023 indgik besætninger med kvæg, grise, får, geder, fjervildt, slagtekyllinger, hjorte og mink i Fødevarestyrelsens stikprøvebaserede basiskontrol. Derudover blev hundehold kontrolleret som en del af den frekvensbaserede basiskontrol.

I praksis foregår kontrollen på den måde, at Fødevarestyrelsens tilsynsførende danner sig et helhedsindtryk af forholdene under sin gennemgang af besætningen, hvorefter den tilsynsførende udvælger nogle områder, dvs. stier/bokse/gange/bure/folde mv., som den tilsynsførende vil kigge nærmere på. Alle dyr i disse udvalgte områder kontrolleres, og hvis forholdene er i orden ved gennemgangen at disse dyr, så vil kontrollen typisk ikke omfatte alle dyr i alle staldafsnit. Hvis der derimod konstateres overtrædelser, foretager den tilsynsførende en konkret vurdering af behovet for at udvide omfanget af kontrollen til f.eks. at omfatte alle dyr i staldafsnittene.

Når der udføres stikprøvebaseret basiskontrol, er indholdet af kontrollen med dyrevelfærd i besætningerne ens, hvad enten den er foretaget som baselinemåling eller ved risikobaseret udpegning. De fire kernekontrolelementer, der kontrolleres er:

- Velfærd
- Medicinanvendelse
- Dyresundhed og hygiejne
- Mærkning og registrering

I en periode fra august 2021 til og med 2024 laves der fem pct. ekstra kontrol af dyrevelfærd i kvæg- og grisebesætninger på baggrund af en politisk beslutning. Kontrollen svarer til en almindelig risikobaseret udpegning, dog kontrolleres kun velfærd og medicinanvendelse.

I overensstemmelse med EU-reglerne skal kontrolbesøg som udgangspunkt gennemføres uanmeldt. Fødevarestyrelsen kan undtagelsesvist varsle kontrollen. Fælles for disse situationer er, at Fødevarestyrelsen ønsker at gennemføre kontrollen eller kontroldelen af kontrolbesøget som uanmeldt kontrol, men at kontrollens samlede formål ud fra en konkret vurdering ikke kan opfyldes uden at aftale tidspunktet med kontrolobjektet på forhånd.

FØDEVARESTYRELSENS KONTROL AF DYREVELFÆRD UNDER TRANSPORT

Når dyr transporteres til udlandet via samlesteder eller direkte fra besætningen, udfører Fødevarestyrelsens embedsdyrlæger altid kontrol af dyrenes transportegnethed. Embedsdyrlægerne kontrollerer alle dyr for at vurdere, om de er eller har været egnede til den pågældende transport.

Fødevarestyrelsen foretager herudover stikprøvekontrol af transport af dyr ved udførsel direkte fra besætninger, i forbindelse med omsætningen via samlesteder og ved ankomst til slagterier. Kontrollen omfatter, foruden dyrenes transportegnethed, køretøjet og ledsagedokumenter. Stikprøvekontrollen kan dermed omfatte, hvordan dyrene håndteres, om pladskravene i køretøjet er overholdt (indvendig højde og areal), om transportmidlets indretning lever op til lovgivningens krav, og om de krævede dokumenter er til stede mv.

POLITIETS KONTROL AF DYREVELFÆRD UNDER TRANSPORT

Politiet udfører hvert år et antal kontroller af transporter med levende dyr på de danske veje, hvor

Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold jævnligt deltager med dyrlægefaglig bistand.

KONTROL AF DYREVELFÆRD PÅ SLAGTERIER

Også på slagterierne kontrollerer Fødevarestyrelsen, om reglerne for dyrevelfærd overholdes.

Ved dyrenes ankomst til slagteriet foretager Fødevarestyrelsen et såkaldt "levende syn", før dyrene slagtes. Embedsdyrlægerne observerer alle dyr, før de slagtes, og vurderer bl.a., om dyrene har været egnede til transporten til slagteriet, og at de ikke lider af smitsomme sygdomme, og dermed ikke må slagtes og indgå i fødekæden.

På slagterierne skal dyrene bedøves og aflives så skånsomt som muligt. Det betyder, at slagterierne skal overholde en række krav til dyrevelfærd, faciliteter, slagtepersonale, apparatur og metoder. Fødevarestyrelsen kontrollerer, om slagterierne overholder disse krav.

2

RESULTATER AF KAMPAGNER OG PRIORITEREDE INDSATSER I 2023*

*Det bemærkes, at de nævnte tal kan ændre sig over tid, idet der efterfølgende foretages rettelser i datagrundlaget på grund af eventuelle indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye opgørelser mv.

KONTROLKAMPAGNER OG -INDSATSER MED FOKUS PÅ DYREVELFÆRD I BESÆTNINGER 2023

Kampagner med fokus på dyrevelfærd i besætninger havde i 2023 følgende tema:

- Risikovurdering for forekomst af halebid hos grise
- Opstaldning af kalve, herunder opfyldelse af suttebehov
- Kontrol af korrekt aflivning af grise og kvæg
- Kontrol med Dyrevelfærdsmærket i malkekvægbesætninger

Når kampagnerne er gennemført, kan slutrapporter inkl. resultater findes og downloades fra [Fødevarestyrelsens hjemmeside](#).

Prioriterede indsatser med fokus på dyrevelfærd havde i 2023 følgende tema:

- Kontrol af udstyr til bedøvelse forud for aflivning på slagterier

Planlagte kampagner i 2024 med fokus på dyrevelfærd i besætninger har følgende tema:

- Kontrol af dyrevelfærd i kvæg- og fårebesætninger med udgangspunkt i Dyrebaserede Velfærdsindikatorer (DBVI)
- Kontrol af håndtering af syge og tilskadekomne grise samt fokus på sygestier
- Kontrol af håndtering af syge og tilskadekomne dyr i kvægbesætninger
- Dokumentation ved melleghandlers omsætning af halekuperede grise
- Kontrol af malkekøers nærmiljø (afsluttes i 2025)

RISIKOVURDERING FOR FOREKOMST AF HALEBID HOS GRISE

Baggrunden for denne kampagne var, at der i 2019 blev indført nye krav i forhold til dokumentationen af behovet for halekupering. Kampagnen var en gentagelse af en tidligere kontrolkampagne fra 2019 vedrørende risikovurdering for forekomst af halebid, dog suppleret med kontrol af kravet for dokumentation ved salg mv. af halekuperede grise.

Hvad var formålet med kampagnen?

Formålet med kampagnen var at bidrage til at reglerne om forbud mod rutinemæssig halekupering overholdes og desuden undersøge, om der ses tilstrækkelig regelefterlevelse på området. Kampagnen skulle desuden medvirke til at øge kendskabet til formålet med at udarbejde risikovurdering for forekomst af halebid samt klarlægge, om besætningens risikovurdering afspejler forholdene i besætningen i forhold til forekomst af halebid. Slutteligt var formålet med kampagnen at sætte fokus på, hvornår forholdene i besætningen egner sig til at have prøvekulde med hele haler i besætningen.

Hvordan foregik kampagnen?

Fødevarestyrelsen informerede indledningsvis om den forestående kampagne via nyhedsbreve, dialogmøder og andre møder med erhvervet både inden kampagnestart og midtvejs. Kampagnen blev foretaget i perioden 23. januar 2023 til 30. juni 2023 og blev som udgangspunkt gennemført som en uanmeldt kontrol. Ved kontrollen blev besætningernes risikovurdering for forekomst af halebid og tilhørende handlingsplan gennemgået og sammenholdt med de faktiske forhold i besætningen på kontroldagen. Kampagnen blev udelukkende gennemført i konventionelle besætninger, herunder sobesætninger, der sælger smågrise, besætninger med smågrise og/eller besætninger med slagtegrise samt integrerede besætninger.

Hvad viste kampagnen?

122 besætninger fik en sanktion i forbindelse med kampagnen, hvilket svarer til en sanktionsprocent på 30,5 pct. Der blev givet 1 påbud og 4 politianmeldelser.

Lidt over halvdelen af overtrædelserne (53 pct.) skyldes manglende overholdelse af dokumentationskravene for behovet for halekupering. Dokumentationskravene omfatter skriftlig dokumentation for forekomst af

halebid, udfærdigelse af risikovurdering samt handlingsplan.

Lidt under halvdelen af overtrædelserne (47 pct.) skyldes manglende regelefterlevelse af de regler, som den besætningsansvarlige skal forholde sig til, når der laves en risikovurdering i besætningen, f.eks. manglende rode og beskæftigelsesmateriale, manglende overbrusningsanlæg eller korrekt håndtering af syge og tilskadekomne grise.

Der er givet flere indskærper i forhold til, om der findes en handlingsplan (72 stk.), end om der er en risikovurdering, som afspejler forholdene i besætningen (41 stk.).

Kampagnen viste desuden, at 122 besætninger havde en plan for gradvis overgang til at holde ikke-halekuperede grise. Desuden havde 16 pct. af de kontrollerede besætninger indført prøvekulde med ikke-halekuperede grise.

Konklusion:

På baggrund af kampagnens resultater blev det synliggjort, at der er behov for fokus på følgende punkter, som kan være med til at forbedre regelefterlevelsen:

- bedre forståelse af handlingsplanen, som udarbejdes på baggrund af risikovurderingen
- yderligere information om dokumentationskrav ved omsætning af grise
- udbredelse af prøvekulde af grise med hele haler
- manglende kommunikationsmulighed vedrørende halestatus besætningsejere imellem. Det kan være svært for en besætning at vide, hvor man kan skaffe ikke-halekuperede grise fra, samt hvor man kan sende dem hen.

Ovenstående punkter er drøftet med erhvervet og Den Danske Dyr lægeforening.

Læs den fulde rapport på [Fødevarestyrelsens hjemmeside her](#).

OPSTALDNING AF KALVE, HERUNDER OPFYLDELSE AF SUTTEBEHOV

Reglerne for kalves velfærd er ofte ikke opfyldt på områderne "kalve skal kunne se og røre hinanden" og "opfyldelse af suttebehov ved mælketildeling". Dette er en del af den ordinære kontrol, men grundet den stadig hyppige forekomst af overtrædelser på området, har

Fødevarestyrelsen vurderet, at der er brug for yderligere vejledning og information på området.

Hvad var formålet med kampagnen?

Formålet med kampagnen var at kontrollere og vejlede om de krav, der er til kalvenes nærmiljø for at sikre, at kalvenes sundheds- og velfærdstilstand opretholdes, herunder at øge landmændenes forståelse for vigtigheden af, at kalvenes adfærdsmæssige behov opfyldes.

I kampagnen blev der kontrolleret og vejledt om:

- Mulighed for opfyldelse af suttebehov i forbindelse med mælkefodring
- Foder- og vandtildeling
- Opstaldning i kalveperioden, herunder:
 - Rent og tørt leje
 - Arealkrav
 - Mulighed for at se og røre andre kalve
 - Mulighed for hudpleje

Hvordan foregik kampagnen?

Kontrolkampagnen blev gennemført i perioden 3. april – 30. juni 2023, i 308 udpegede kvægbesætninger, der havde malkekvæg eller afkom af malkekvæg. Kontrollerne foregik både i bindestalde, løsdriftsstalde med sengebåse og dybstrølesstalde. Der var udpeget malkekvægbesætninger, kviehoteller og slagtekalvebesætninger. Der var både økologiske og konventionelle besætninger udtaget til kampagnen.

Kontrolbesøgene var som udgangspunkt uanmeldte, og besætningsejeren var ikke informeret om kontrolbesøget på forhånd.

Hvad viste kampagnen?

Ud af de 308 kontrollerede kvægbesætninger blev der sanktioneret i 73, hvilket svarer til 23,7 pct. af kontrolpopulationen.

Til sammenligning blev der ved den tidligere kampagne i 2018 sanktioneret i 71 ud af 204 besætninger (34,8 pct.). Tallene er ikke direkte sammenlignelige, da regelsættet er ændret i perioden. Det er primært de samme overtrædelsestyper, der er konstateret på kontrolbesøg for denne kampagne samt overtrædelser på det nye krav om adgang til hudpleje hos de flokopstaldede kalve.

Konklusion:

Den hyppigste overtrædelse i denne kampagne var manglende adgang til hudpleje hos flokopstaldede kalve. Denne overtrædelse blev konstateret i 48 besætninger (15,6 pct.). Kravet er gældende fra 1. juli 2022, hvilket kan være årsag til, at reglen ikke er implementeret og den høje sanktionsprocent.

Overtrædelser vedr. manglende sutte, at kalve ikke kan se og røre andre kalve, at der ikke er adgang til vand i tilstrækkelig mængde, og at kalve over 8 uger holdes i enkeltbokse er problemstillinger, der også var på sanktionsopførelsen i kampagnerne i 2016 og 2018.

På baggrund af kampagnens resultater kan man derfor konkludere, at der stadig er behov for fokus på kalves opstaldning, pasning og ikke mindst opfyldelse af suttebehov.

Ovenstående punkter er drøftet med erhvervet og vil indgå i Fødevarestyrelsens overvejelser i fremadrettet kontrolplanlægning.

Læs den fulde rapport på [Fødevarestyrelsens hjemmeside her](#).

KONTROL AF KORREKT AFLIVNING AF GRISE OG KVÆG

Ikke korrekt udført aflivning kan medføre stor lidelse for dyret, og det er derfor af stor betydning, at reglerne for korrekt aflivning overholdes. Fødevarestyrelsen har i 2008-2009 og i 2010 udført lignende kampagner, og siden da har erhvervet selv haft fokus på området med informationskampagner og undersøgelser.

Hvad var formålet med kampagnen?

Formålet med kampagnen var at undersøge om aflivning af dyr i danske grise- og kvægbesætninger foregår korrekt, samt om dyrene efterfølgende opbevares korrekt indtil bortskaffelse.

Hvordan foregik kampagnen?

Kampagnen blev gennemført fra oktober til december 2023 i besætninger samt besætninger med søer, slagtegrise, smågrise, malkekvæg og slagtekalve.

Hvad viste kampagnen?

Der blev konstateret overtrædelser og givet indskærpelser i to grisebesætninger (1 pct.), hvor der ikke blev anvendt korrekt bedøvelses- og/eller aflivningsmetode. Der blev ikke givet indskærpelser i de kontrollerede kvægbesætninger. Dette er en væsentlig

forbedring af regelefterlevelsen siden kontrollerne i 2008-2010.

I forhold til vedligehold af udstyr til aflivning blev der givet indskærper i 40 ud af 201 kontrollerede grisebesætninger (20 pct.) og i syv ud af 100 af de kontrollerede kvægbesætninger (7 pct.). Den gennemgående problemstilling ved kontrollerne var, at boltpistolen ikke var vedligeholdt efter producentens anvisninger, hvor bolten enten passivt falder ud af kammeret, eller ikke trækker sig tilbage efter aktivering.

Konklusion:

Det kan konkluderes, at der er sket en fremgang i regelefterlevelsen ift. procedurer, der sikre korrekt aflivning af grise og kvæg.

De sanktioner, der blev givet ift. udstyr til aflivning af produktionen, kan indikere, at der er manglende viden om, hvad kravene er til vedligeholdelse af aflivningsudstyr i henhold til aflivningsforordningen.

Kontrolkampagnens resultater er drøftet med erhvervet.

Læs den fulde rapport på [Fødevarestyrelsens hjemmeside her.](#)

KONTROL MED DYREVELFÆRDSMÆRKET I MALKEKVÆGSBESÆTNINGER

Den statslige frivillige dyrevelfærdsmærkningsordning (herefter Dyrevelfærdsmærket) blev i 2020 udvidet til også at omfatte mejeriprodukter samt kalve- og oksekød, hvor det tidligere kun omfattede grise- og kyllingekød.

Hvad var formålet med kampagnen?

Formålet med denne kampagne var at afdække, om kravene i bekendtgørelsen om frivillig dyrevelfærdsmærkningsordning nr. 1441 af 04/12/2019 er overholdt i kvægbesætninger, der er med i ordningen.

Hvordan foregik kampagnen?

Kampagnen blev gennemført i perioden maj til oktober 2023 i malkekvægsbesætninger, der leverer småkalve til slagtekalveproducenter, som er med i ordningen, og malkebesætninger, der leverer mælk på niveau 3. Kontrollen var uanmeldt og stikprøvebaseret og inkluderede i alt 250 besætninger.

Hvad viste kampagnen?

Kontrollerne viste, at reglerne for pladskrav overholdes, samt at kalvene fik mindst 24 timer med deres mor inden adskillelse i næsten alle besætninger, som det kræves i besætninger med tre hjerter i Dyrevelfærdsmærket.

Hver femte af de kontrollerede besætninger blev dog gjort opmærksom på, at kalvene – for at få stimuleret deres sociale udvikling – skal gå sammen med andre kalve fra de er syv dage gamle. Da landmændene forventes at følge vejledningerne, kan alle de kontrollerede besætninger fortsat anvende mærket.

Konklusion:

Kontrolkampagnens resultater vidner om en høj regelefterlevelse hos de besætninger, der er tilknyttet Dyrevelfærdsmærket. Dette er afgørende for dyrenes velfærd, men også for Dyrevelfærdsmærkets troværdighed.

[Læs den fulde rapport på Fødevarestyrelsens hjemmeside her.](#)

KONTROL AF UDSTYR TIL BEDØVELSE FORUD FOR AFLIVNING PÅ SLAGTERIER

Baggrunden for denne indsats var, at erfaringer har vist, at der flere steder er problemer med korrekt anvendelse og regelmæssig vedligeholdelse af bedøvelsesudstyr og dokumentation af dette.

Hvad var formålet med indsatsen?

Formålet med den prioriterede indsats var at verificere, at virksomheder, der som led i deres virke, bedøver og afliver dyr, lever op til aflivningsforordningens krav til bedøvelsesudstyr, inkl. reserveudstyr, herunder krav til anvendelse, kontrol og vedligeholdelse samt udarbejdelsen og gennemførelsen af standardprocedurer herfor.

Hvordan foregik indsatsen?

Den prioriterede indsats blev gennemført i perioden 1. december 2022 til den 31. marts 2023 på alle store grise-, kreatur- og fjerkræslagterier samt på halvdelen af små slagtehusse, der slagter lam.

Hvad viste indsatsen?

Der blev sanktioneret på 12 ud af de 47 kontroller, hvilket giver en sanktioneringsprocent på 25,5 pct.

På de store og mellemstore slagterier blev der sammenlagt blevet sanktioneret på 1 ud af de 22 kontroller, der blev udført som en del af den

prioriterede indsats. Til sammenligning blev der på de små slagtehusse sanktioneret på 11 ud af 25 kontroller.

korrekt ved bedøvelse af lam. Desuden blev der sanktioneret for manglende kontrol og vedligeholdelse af bedøvelsesudstyr inkl. reserveudstyr. Andelen af sanktioner givet for manglende dokumentation for kontrol og vedligehold af bedøvelsesudstyr inkl. reserveudstyr er desuden markant.

Konklusion:

Den prioriterede indsats har været velbegrundet, idet den har belyst, at der er behov for et øget fokus fra

Indskærper blev givet på baggrund af manglende overvågning af bedøvelseskvalitet, ukorrekt anvendelse af bedøvelsesudstyr f.eks. at el-tænger ikke placeres

virksomhedernes side – særligt på de små slagtehusse. Det gælder særligt for udarbejdelse og implementering af standardprocedurer for bedøvelse.

Resultaterne fra den prioriterede indsats understreger vigtigheden af Fødevarestyrelsens fortsatte kontrolfokus med, at virksomhederne lever op til de lovgivningsmæssige krav til bedøvelse i forbindelse med aflivning og slagtning.

PRIORITEREDE INDSATSER MED FOKUS PÅ DYREVELFÆRD UNDER TRANSPORT I 2023

Prioriterede indsatser med fokus på dyrevelfærd under transport havde i 2023 følgende temaer:

- Kontrol af temperaturovervågning og alarmsystemer på dyretransporter
- Kontrol af spædekælve

Som en del af den politiske aftale om et helhedsorienteret, mere risikobaseret og datadrevet kontrolkoncept for dyretransporter fra juni 2020 er det besluttet, at der udføres op til 100 dybdegående kontroller om året på transportområdet.

KONTROL AF TEMPERATUROVERVÅGNING OG ALARMSYSTEMER PÅ DYRETRANSPORTER

Baggrunden for denne prioriterede indsats var, at Fødevarestyrelsen ønskede at sætte særligt fokus på, hvorvidt transportmidler, der anvendes til dyretransporter, havde et hensigtsmæssigt system til overvågning af temperaturer. Indsatsen er en gentagelse af en indsats fra 2022, hvor der blev registreret mange overtrædelser af reglerne.

Hvad var formålet med indsatsen?

Kontrollen fokuserede på, hvorvidt transportmidlet målte temperaturen korrekt samt at der var et funktionsdygtigt alarmsystem, der varslede chaufføren ved temperaturer over 30°C eller under 5°C, så dyrene ikke ville blive udsat for unødigt lidelse i forbindelse med forsendelser i koldt eller varmt vejr.

Hvordan foregik indsatsen?

Den prioriterede indsats omfattede 70 kontroller. Under alle kontroller blev der lavet en vurdering af, hvorvidt temperatursystemet angav en retvisende temperatur samt om chaufføren blev varslet af en alarm, hvis temperaturen overskred de fastlagte temperaturgrænser ved dyretransporter.

Hvad viste indsatsen?

Der blev i alt givet 23 sanktioner vedr. temperatur- og alarmsystemets funktion i forbindelse med kontrollerne, svarende til en overtrædelsesprocent på 32,9 pct. Sanktionsprocenten var dermed lavere end i 2022, hvor den var 56,7 pct.

Konklusion:

Fødevarestyrelsen vil, bl.a. ved de almindelige stikprøvekontroller af transportmidler, fortsat have fokus på, om der er et funktionsdygtigt system til temperaturovervågning og et alarmsystem, der varsler chaufføren, hvis temperaturen på køretøjet overskrider de fastlagte grænser.

TRANSPORT AF SPÆDKALVE

Baggrunden for denne prioriterede indsats var, at Fødevarestyrelsen ønskede at sætte fokus på spædekalkes ophold på virksomheder, der beskæftiger sig med sammenbringning af dyr (tidligere benævnt samlesteder). Indsatsen var en delvis gentagelse af en indsats fra 2021, hvor der blev udført en kontrol af både transportmidler og dyr. Der blev i 2021 kun i et enkelt tilfælde sanktioneret for overtrædelse vedr. fejl på køretøjet, hvorfor fokus i 2023 udelukkende var kalvenes transportegnethed efter ophold på sammenbringningsvirksomheden.

Hvad var formålet med indsatsen?

Formålet var at kontrollere, om kalve efter ophold på sammenbringningsvirksomheden var transportegnede til den planlagte transport til udlandet, herunder om kalvene var over 14 dage gamle, og om de udviste tegn på sult.

Hvordan foregik indsatsen?

Den prioriterede indsats omfattede 31 kontroller. Kalvene blev kontrolleret ved pålæsning på transportmidlet og deres alder blev kontrolleret ved kontrol af kvægpasset.

Hvad viste indsatsen?

På de i alt 31 kontroller blev der givet tre sanktioner relateret til indsatsen, svarende til en overtrædelsesprocent på 9,7 pct. De registrerede overtrædelser var relateret til kalvenes mulighed for hvil og kalvenes transportegnethed generelt.

Konklusion:

Overordnet har gentagelsen af indsatsen bidraget til at fastholde fokus på kalvenes transportegnethed forud for forsendelser, bl.a. i forbindelse med ophold på sammenbringningsvirksomheder. Desuden har det styrket dialogen mellem embedsdyrlæge og sammenbringningsvirksomhed om, at kalves hvil inden pålæsning skal foregå uforstyrret.

3

RESULTATER – DYREVELFÆRDSKONTROLLEN 2023

*Det bemærkes, at de nævnte tal kan ændre sig over tid, idet der efterfølgende foretages rettelser i datagrundlaget på grund af eventuelle indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye opgørelser mv.

RESULTATER – DYREVELFÆRDSKONTROLLEN I 2023

Dette kapitel omhandler resultaterne af kontrollen med dyrevelfærd i besætninger og hestehold (tabel 1-12). Derudover omhandler kapitlet resultaterne af kontrollen med dyrevelfærd under dyretransporter (tabel 13-29) og på slagterierne (tabel 30-34) samt kontrol med hundevirksomheder (tabel 35), som er omfattet af smileyordningen. Resultaterne i kapitlet indbefatter ikke resultaterne af kampagnekontrollen, som er beskrevet i kapitel 2. Ligeledes indbefatter resultaterne af dyrevelfærdskontrollen på slagterierne ikke resultaterne af den prioriterede indsats vedrørende kontrol af udstyr til bedøvelse forud for aflivning på slagterier beskrevet i kapitel 2.

RESULTATER FRA BESÆTNINGSKONTROLLEN

Når Fødevarestyrelsen er på kontrol, foretager de tilsynsførende en helhedsvurdering af forholdene i besætningen og vurderer alvorligheden af en eventuel overtrædelse. Det kan derfor være meget forskellige forhold, som har ført til sanktionerne listet i Tabel 1. Oversigt over overtrædelser fordelt på dyreartsgrupper i 2023. En række faktorer er afgørende for, hvilken sanktion der gives for en given overtrædelse, herunder overtrædelsens alvor og omfang. Man kan ikke ud fra antallet af indskærpelser og politianmeldelser udtale sig om, hvor mange dyr der har været omfattet af overtrædelserne, da både indskærpelser og politianmeldelser kan omfatte ét eller flere dyr eller mere generelle forhold i besætningen, som ikke er relateret til bestemte dyr. I de efterfølgende data er det således blevet udspecificeret, hvad sanktionerne har omhandlet, men ikke hvor mange dyr de har omfattet.

Resultaterne i Tabel 1. Oversigt over overtrædelser fordelt på dyreartsgrupper i 2023 indbefatter ikke resultaterne af kampagnekontrollen, som er beskrevet i kapitel 2. Ligeledes indbefatter resultaterne af dyrevelfærdskontrollen på slagterierne ikke resultaterne af den prioriterede indsats vedrørende kontrol af udstyr til bedøvelse forud for aflivning på slagterier beskrevet i kapitel 2. Derudover indeholder oversigten ikke resultaterne af kontrollerne foretaget på baggrund af anmeldelser samt opfølgende kontroller.

Som noget nyt, er det i denne rapport anskueliggjort, hvilke af de givne sanktioner der er af administrativ karakter. Der kan dog være få eksempler, hvor det af tekniske årsager ikke har været muligt at adskille administrative overtrædelser fra de øvrige. På længere sigt er det målet, at alle de administrative forhold skal kunne fremgå for sig selv, men dette vil kræve en overgangsperiode til omlægning af de tekniske systemer.

Tabel 1. Oversigt over overtrædelser fordelt på dyreartsgrupper i 2023*

Dyrearter	Kontrollerede CHR pr. dyreart	Besætninger uden anmærkninger	Besætninger med indskærpelser	Besætninger med påbud	Besætninger med politianmeldelse
Kvæg inkl. kalve	875	605	269	4	3
Grise	557	388	168	0	12
Får	80	67	13	0	0
Geder	31	30	1	0	0
Fjervildt	50	30	20	0	0
Slagtekyllinger	99	82	17	1	1
Hjorte	99	86	13	0	0
Pelsdyr	3	2	1	0	0
Heste	1	0	1	0	0
Hunde**	166	157	9	0	0
Antal CHR-nr. - dyreart i alt	1.961	1.447	512	5	16

*En besætning kan ved et kontrolbesøg få en indskærpelse for overtrædelse af ét lovkrav og en anden sanktion f.eks. en politianmeldelse for overtrædelse af et andet. Samme besætning kan således godt optræde i begge kategorierne "Besætninger med indskærpelse" og "Besætninger med politianmeldelse" i tabellen. En besætning kan også få indskærpet flere regler eller få påbud eller blive politianmeldt til politiet på grund af flere overtrædelser.

**Antal dyrehold kontrolleret; Hundehold er ikke registreret i CHR.

***Der er desuden givet 1 bødeforlæg i medfør af medicinlovgivningen.

Tabel 2. Voksente kvæg* 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelser i kvægbesætninger kontrolleret i forbindelse med velfærdskontrollen**.

Bygninger, materialer, rengøring, nærmiljø og automatiseret udstyr	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Belysningen i stalden opfylder ikke dyrenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov	4	0	0
Det mekaniske udstyr (belysning, ventilation, alarm m.v.) opfylder ikke kravene	5	0	0
Dyrene har ikke adgang til at udføre hudpleje	113	0	0
Gulvene opfylder ikke kravene	1	0	0
Stalden holdes ikke rent og hygiejnisk. Staldklimaet er skadeligt for dyrene	2	0	0
Staldinventaret er skadeligt for dyrene og kan ikke rengøres	8	0	0
Udegående dyr er ikke beskyttet mod vejr, rovdyr og smitterisici	4	1	1
Underlaget i hvilearealet er ikke tørt og blødt (sygebokse, sengebåse, hvileareal, kælvningsbokse)	17	0	0

Foder og vand	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Fodring og vanding opfylder ikke fysiologiske og sundhedsmæssige behov	14	0	0

Operative indgreb	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Operative indgreb der kan påføre dyret lidelse foretages af producenten	1	0	0

Personale, management og tilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Dyrene behandles ikke forsvarligt	27	3	2
Kvæg kommer på græs før vejrforhold, mark og drivveje er egnede til det	5	0	0
Proceduren for klovbehandling og klovbeskæring følges ikke	18	0	0
Proceduren omkring aflivning er ikke korrekt	1	0	0
Syge/tilskadedekomne dyr får ikke fornøden pleje/behandling	30	1	1

Staldindretning, pladsforhold og bevægelsesfrihed	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Arealkrav er ikke opfyldt (kælvning-/forberedelsesbokse, opsamlingsplads, sengebåse, sygepladser, fællesbokse, opstaldning af kalve, dybstrøelsesstalde)	13	0	0
Dyr har ikke den fornødne bevægelsesfrihed	10	0	0
Krav til ædepladser og automater er ikke opfyldt	1	0	0

Årligt dyrlægetilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Erhvervsmæssige dyrehold tilses ikke årligt af en dyrlæge	56	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter***

Optegnelser, registrering mv.	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Optegnelser over antal døde dyr føres og/eller opbevares ikke	1	0	0
Optegnelser over medicinsk behandling føres og/eller opbevares ikke	5	0	0

Registrering i forbindelse med opstaldning og afgræsning for hvert dyr føres ikke	5	0	0
---	---	---	---

*Kreaturer over 6 måneder

** Der er desuden givet 1 bødeforlæg i medfør af medicinlovgivningen.

***Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrenes velfærd. Reglerne har dog betydning for forhold i besætningen, der kan have konsekvenser for dyrenes velfærd.

Table 3. Kalve* 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelse i kalvebesætninger kontrolleret i forbindelse med velfærdskontrollen.

Bygninger, materialer, rengøring, nærmiljø og automatiseret udstyr	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Belysningen i stalden opfylder ikke dyrenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov	2	0	0
Dyrene har ikke adgang til at udføre hudpleje	92	0	0
Gulvene opfylder ikke kravene	1	0	0
Stalden holdes ikke rent og hygiejnisk. Staldklimaet er skadeligt for dyrene	2	0	0
Staldinventaret er skadeligt for dyrene og kan ikke rengøres	1	0	0
Udegående dyr er ikke beskyttet mod vejr, rovdyr og smitterisici	1	0	0
Underlaget i hvilearealet er ikke tørt og blødt (sygebokse, sengebåse, opstaldning af kalve, hvileareal, kælvningsbokse)	7	0	0

Foder og vand	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Foderet til kalve er ikke tilstrækkeligt fiberholdigt	8	0	0
Fodring og vanding opfylder ikke fysiologiske og sundhedsmæssige behov	75	0	0

Personale, management og tilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Dyrene behandles ikke forsvarligt	2	0	0
Kvæg kommer på græs før vejrforhold, mark og drivveje er egnede til det	2	0	0
Syge/tilskadekomne dyr får ikke fornøden pleje/behandling	4	0	0

Staldindretning, pladsforhold og bevægelsesfrihed	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Arealkrav er ikke opfyldt (kælvning-/forberedelsesbokse, opsamlingsplads, sengebåse, sygepladser, fællesbokse, opstaldning af kalve, dybstrøelsesstalde)	2	0	0
Dyr har ikke den fornødne bevægelsesfrihed. Kalve holdes i enkeltbokse. Kalves opbindes	8	0	0
Kalve i enkeltbokse kan ikke se og røre andre kalve	14	0	0

Årligt dyrlægetilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Erhvervs-mæssige dyrehold tilses ikke årligt af en dyrlæge	1	0	0

*Kalve defineres som kreaturer op til 6 måneder.

Table 4. Grise 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelser i grisebesætninger kontrolleret i forbindelse med velfærdskontrollen.

Bygninger, materialer, rengøring, nærmiljø og automatiseret udstyr	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Det mekaniske udstyr (belysning, ventilation, alarm m.v.) opfylder ikke kravene	1	0	0
Gris kan ikke rejse/hvile normalt eller kan ikke se andre grise	2	0	0
Naturlig/kunstig belysning opfylder ikke kravene	1	0	0

Foder og vand	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Fodring og vanding opfylder ikke fysiologiske og sundhedsmæssige behov	2	0	0

Operative indgreb	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Proceduren for halekupering overholdes ikke	1	0	0
Risikovurdering for forekomst af halebid inkl. handlingsplan forefindes ikke	69	0	0
Rutinemæssige halekupering foretages	1	0	0

Personale, management og tilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Der er ikke tilstrækkeligt lys til inspektion	1	0	0
Dyrene tilses ikke tilstrækkeligt	1	0	0
Krav om adgang til beskæftigelse- og/eller rodemateriale samt redebygningsmateriale er ikke opfyldt	46	0	0
Proceduren omkring aflivning er ikke korrekt	4	0	0
Syge/tilskadekomne dyr får ikke fornøden pleje/behandling	79	0	12

Staldindretning, pladsforhold og bevægelsesfrihed	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Arealkrav og krav til indretning af sygestier er ikke opfyldt	31	0	0
Arealkrav til fravænningsgrise, avlssøer og slagtegrise er ikke opfyldt	1	0	0
Dyrene har ikke den fornødne bevægelsesfrihed	1	0	0
Gulvene danner ikke et jævnt og stabilt underlag	4	0	0
Krav til hytter med orner er ikke opfyldt	2	0	0
Krav til indretning af grisestald er ikke opfyldt	20	0	0
Krav til opstaldning af søer og gylte er ikke opfyldt	4	0	0
Kravene til opstaldning af smågrise, avls- og slagtegrise er ikke opfyldt	1	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Optegnelser, registrering mv.	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Dokumentation ved salg af halekuperede grise forefindes ikke	6	0	0
Optegnelser over antal døde dyr føres og/eller opbevares ikke	5	0	0
Optegnelser over medicinsk behandling føres og/eller opbevares ikke	17	0	0
Skriftlig dokumentation for halebid er ikke fyldestgørende	2	0	0

Skriftlig dokumentation for halebid kan ikke fremvises	17	0	0
--	----	---	---

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrenes velfærd. Reglerne har dog betydning for forhold i besætningen, der kan have konsekvenser for dyrenes velfærd.

Tabel 5. Får 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelse i besætninger med får kontrolleret i forbindelse med velfærdskontrollen.

Foder og vand	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Fodring og vanding opfylder ikke fysiologiske og sundhedsmæssige behov	2	0	0

Personale, management og tilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Dyrene behandles ikke forsvarligt	2	0	0
Syge/tilskadekomne dyr får ikke den fornødne pleje/behandling	4	0	0

Årligt dyrlægetilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Erhvervsmæssige dyrehold tilses ikke årligt af en dyrlæge	3	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Optegnelser, registrering mv.	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Optegnelser over medicinsk behandling føres og/eller opbevares ikke	5	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrenes velfærd. Reglerne har dog betydning for forhold i besætningen, der kan have konsekvenser for dyrenes velfærd.

Tabel 6. Geder 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelse i besætninger med geder kontrolleret i forbindelse med velfærdskontrollen.

Personale, management og tilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Syge/tilskadekomne dyr får ikke fornøden pleje/behandling	1	0	0

Tabel 7. Fjervildt 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelse i besætninger med fjervildt kontrolleret i forbindelse med velfærdskontrollen.

Foder og vand	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Udstyr til foder og vand opfylder ikke kravene	1	0	0

Pladsforhold, indretning og bevægelsesfrihed	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Anvendelse og indretning af forgård opfylder ikke kravene	9	0	0
Anvendelse og indretning af løbegård/voliere opfylder ikke kravene	13	0	0
Areal og indretning af opdrætshuse inkl. forgårde opfylder ikke kravene	3	0	0
Der er ikke tilstrækkelig beskyttelse mod rovdyr	1	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Optegnelser, registrering mv.	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Optegnelser over medicinsk behandling føres og/eller opbevares ikke	5	0	0

Optegnelser over udsætning føres og/eller opbevares ikke	2	0	0
--	---	---	---

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrenes velfærd. Reglerne har dog betydning for forhold i besætningen, der kan have konsekvenser for dyrenes velfærd.

Tabel 8. Slagtekyllinger 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelser i besætninger med slagtekyllinger kontrolleret i forbindelse med velfærdskontrollen.

Bygninger, materialer, rengøring, nærmiljø og automatiseret udstyr	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Belysningen i stalden opfylder ikke dyrenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov	1	0	0
Bygning og materialer er skadelige	1	0	0
Det krævede lysprogram overholdes ikke	9	0	0
Det mekaniske udstyr (belysning, ventilation, alarm mv.) opfylder ikke kravene	3	0	0

Personale, management og tilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Døde dyr fjernes ikke med det samme fra besætningen	2	0	0
Strøelse er ikke løs og tør i overfladen	1	1	1

Staldindretning, pladsforhold og bevægelsesfrihed	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Den anvendte belægningsgrad er ikke anmeldt til registrering i den veterinære kontrolenhed	1	0	0
Den gennemsnitlige maksimalt tilladte belægningsgrad overskrides	2	0	0
Dyrene har ikke den fornødne bevægelsesfrihed	1	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Optegnelser, registrering mv.	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Optegnelser over medicinsk behandling føres og/eller opbevares ikke	5	0	0
Optegnelser vedrørende produktionen for de sidste 3 rotationer føres og/eller opbevares ikke	1	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrenes velfærd. Reglerne har dog betydning for forhold i besætningen, der kan have konsekvenser for dyrenes velfærd.

Tabel 9. Trædepuder 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelser i slagtekyllingebesætninger kontrolleret pga. høj forekomst af trædepudesvidninger på slagteriet.

Personale, management og tilsyn*	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Indskærpelse som følge af for høj trædepudescore	3	8	0

*Opgørelsen er opgjort som antal konkrete kontroller. I alt 20 besætninger modtog 46 kontrolbesøg i forbindelse med opfølgende kontrol som følge af for mange trædepudesvidninger.

Tabel 10. Hjorte 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelser i besætninger med hjorte kontrolleret i forbindelse med velfærdskontrollen.

Arealer, materialer, hegn, fanghuse og skydepladser	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Hegn og hegnspæle opfylder ikke kravene	6	0	0
Hjortedyr beskyttes ikke mod vejr og vind, rovdyr og smitterisici	2	0	0
Materialer skader dyrene	1	0	0

Pladsforhold	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Dyrene har ikke den fornødne bevægelsesfrihed	2	0	0

Årligt dyrlægetilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Erhvervsmæssigt dyrehold tilses ikke årligt af dyrlæge	7	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Optegnelser, registrering mv.	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Optegnelser over medicinsk behandling føres og/eller opbevares ikke	1	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrenes velfærd. Reglerne har dog betydning for forhold i besætningen, der kan have konsekvenser for dyrenes velfærd.

Tabel 11. Pelsdyr 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelser i besætninger med pelsdyr kontrolleret i forbindelse med velfærdskontrollen.

Overtrædelser af administrativ karakter *

Optegnelser, registrering mv.	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Optegnelser over antal døde dyr føres eller opbevares ikke	1	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrenes velfærd. Reglerne har dog betydning for forhold i besætningen, der kan have konsekvenser for dyrenes velfærd.

Tabel 12. Heste 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelser i dyrehold med heste kontrolleret i forbindelse med velfærdskontrol af andre dyrearter.

Personale, management og tilsyn	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Syge/tilskadekomne dyr får ikke fornøden pleje/behandling	1	0	0

RESULTATER FRA TRANSPORTKONTROLLEN

Resultaterne fra transportkontrollerne udført af Fødevarestyrelsen og politiet gennemgås i de nedenstående afsnit. Generelt gælder det for opgørelsen af kontrolresultaterne, at tabellerne er inddelt i en totaloversigt over diverse kontroltyper, dvs. for syn ved udførsel af dyr, syn ved ankomst til slagteri samt stikprøvekontrol ved af- og pålæsning. Tabeller med totaloversigt opgøres således, at i de tilfælde, hvor én transportkontrol fører til forskellige sanktioner på flere kontrolobjekter, tælles kun den alvorligste overtrædelse med i opgørelsen. Tabeller med totaloversigter suppleres endvidere af tabeller med uddybende kontrolresultater. Tabeller med uddybende kontrolresultater opgøres således, at hvis én transportkontrol fører til forskellige sanktioner på flere kontrolobjekter, tælles alle overtrædelser med i opgørelsen for at illustrere det fulde omfang af kontrolresultaterne. Derfor kan tallene i tabellerne ikke umiddelbart sammenlignes.

TRANSPORTSYN AF LEVENDE DYR FORUD FOR TRANSPORT

Forud for forsendelser af levende dyr til øvrige EU-lande eller eksport til tredjelande kontrolleres samtlige dyr med henblik på at vurdere, hvorvidt de er egnede til den planlagte forsendelse (transportsyn). Synene udføres enten ved ankomst til eller afgang fra sammenbringningsvirksomheder (tidl. samlesteder), i forbindelse med ophold på sammenbringningsvirksomhed, eller forud for forsendelser med afgang direkte fra besætninger. Transportsyn udføres for grise og kvægs vedkommende tidligst 24 timer før den planlagte forsendelse. Foruden kontrol af dyrenes transportegnethed, håndtering af dyrene mv., kan der opstå 'tilfældighedsfund' i forbindelse med transportsyn. Det kan f.eks. skyldes for tidlig pålæsning af dyrene ift. planlagt afgang og hvileperiode samt læsning af større/tungere grise end oprindeligt planlagt i forbindelse med forsendelsen. Derfor fremgår der af tabel 14 og 15 flere karakterer af overtrædelser, der ikke direkte er relateret til dyrenes transportegnethed, men som alligevel er overtrædelser observeret i forbindelse med transportsynet.

I 2023 udførte Fødevarestyrelsen transportsyn i forbindelse med i alt 32.403 forsendelser ud af Danmark. Af disse havde 20.782 forsendelser en sammenbringningsvirksomhed som afgangssted og 11.621 forsendelser afgik direkte fra besætninger. Transportsyn opgøres som antal forsendelser, der er kontrolleret. I tilfælde, hvor flere biler indgår i én forsendelse, opgøres disse som ét syn. Forsendelserne omfattede ca. 79 mio. dyr fordelt således: 15.488.985 grise, 105.737 kvæg, 58.823.260 fjerkræ, 4.083 heste, 4.327.802 fisk, 274 små drøvtyggere og 3.190 'andre dyr' (primært zoo- og forsøgsdyr).

Tabel 13. Totaloversigt over transportsyn ved forsendelser ud af Danmark 2023. Oversigt over antal udførte syn, indskærpelser, forbud/påbud og politianmeldelser for alle dyrearter fordelt på besætning og sammenbringningsvirksomhed.

Syn udført på sammenbringningsvirksomhed	Antal transportsyn	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Grise	20.721	211	1	11
Kvæg	59	11	0	0
Små drøvtyggere	2	0	0	0
Total	20.782	222	1	11

Syn udført i besætning	Antal transportsyn	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Grise	6.310	24	0	0
Kvæg	166	0	0	0
Fjerkræ	1.269	0	0	0
Heste	1.958	0	0	0
Fisk	1.736	0	0	0
Små drøvtyggere	4	0	0	0
Andre dyr	178	0	0	0
Total	11.621	24	0	0

Følgende tabeller 14 og 15 uddyber karakteren af overtrædelser, der er observeret inden for de relevante dyrearter i forbindelse med transportsyn ved forsendelser, der er afgået fra besætninger eller sammenbringningsvirksomheder ud af Danmark i 2023.

Table 14. Transport inspection of pigs 2023. Overview of violation types distributed by number of warnings, orders/prohibitions and police reports. Summed up as results of administrative and other violations of transport rules

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Arealkrav - ikke overholdt	0	1	0
Bevægelsesfrihed	1	0	0
Overtrædelse af vandings- og fodringshyppighed eller forsendelsestider og hvileperioder	3	0	0
Skader på dyr - kan tilbageføres til besætningen	4	0	0
Strøelse/underlag	1	0	0
Transportegnethed - ikke opfyldt	183	0	11
Transportpraksis - håndtering af dyr under transport er ikke i overensstemmelse med reglerne	20	0	0
Transportpraksis - køretøj mv.	1	0	0
Transportpraksis-Hårdhændet behandling	6	0	0
Total øvrige overtrædelser - Grise	219	1	11

Overtrædelser af administrativ karakter *

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Dokumenter - Manglende oplysninger/ikke medbragt	20	0	0
Total administrative overtrædelser - Grise	20	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrene. Reglerne kan have konsekvenser for dyrenes forhold under transporten.

Table 15. Transport inspection of cattle 2023. Overview of violation types distributed by number of warnings, orders/prohibitions and police reports. Summed up as results of administrative and other violations of transport rules.

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Overtrædelse af vandings- og fodringshyppighed eller forsendelsestider og hvileperioder	4	0	0
Transportegnethed - ikke opfyldt	4	0	0
Transportpraksis - håndtering af dyr under transport er ikke i overensstemmelse med reglerne	1	0	0
Transportpraksis - køretøj mv.	1	0	0
Total øvrige overtrædelser - Kvæg	10	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Dokumenter - Manglende oplysninger/ikke medbragt	2	0	0
Total administrative overtrædelser - Kvæg	2	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrene. Reglerne kan have konsekvenser for dyrenes forhold under transporten.

Tabel 14 og 15 viser, at størstedelen af sanktionerne er relateret til dyrenes transportegnethed, hvilket også er kontrollens primære fokusområde. For syning af dyr forud for udførsel fra Danmark har 198 af overtrædelserne været relateret til kategorien 'Transportegnethed – Ikke opfyldt'. Sanktionerne vedr. manglende transportegnethed har i alt omfattet 836 grise og 11 kreaturer. De primære årsager til, at dyr vurderes ikke at være transportegnede, er bl.a. brok, halthed og sår.

TRANSPORTSYN VED ANKOMST TIL SLAGTERIET (SYN VED INDTRANSPORT)

Ved ankomst til slagterierne (syning af dyr ved indtransport til slagteri) kontrolleres det, om dyrene har været egnet til transport og om de har fået skader under transporten. Desuden registreres der i nogle tilfælde fejl og mangler ved transportmidlet eller transportpraksis. Derudover opdages der i forbindelse med slagteprocessen forskellige skader og tilstande, der er opstået i forbindelse med transporten og/eller som udgør en overtrædelse af reglerne om transportegnethed, f.eks. slagmærker og højdrægtige dyr.

I 2023 udførte Fødevarestyrelsen kontrol med transportegnethed ved alt 102.333 indtransporter af dyr, der ankom til danske slagterier. Kontrolresultater fra syning af dyr ved slagteri er opgjort i tabel 16. Grundet datastruktur og/eller registrering af kontrolresultater har det ikke været muligt at opgøre andelen af syn og synede dyr ved ankomst til slagteri fordelt på dyrearter. Størstedelen af synene har dog vedrørt grise.

Tabel 16. Totaloversigt over transportsyn ved ankomst til slagteri i Danmark 2023. Oversigt over overtrædelser fundet ved transportsyn af dyr i forbindelse med ankomst til slagteri i 2023. Fordelt på dyregruppe. Resultater fra små slagtehuse er ikke medtaget i opgørelsen.

Transportsyn ved ankomst til slagteri	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Grise	543	8	79
Kvæg	21	0	44
Fjerkræ	5	0	0
Total	569	8	123

Følgende tabeller 17-19 uddyber karakteren af overtrædelser, der er observeret inden for de relevante dyrearter, i forbindelse med syn ved ankomst til slagteri i Danmark i 2023.

Tabel 17. Transportsyn ved indtransport af grise til slagteri 2023. Oversigt over overtrædelsestyper fordelt som antal indskærper, forbud/påbud og politianmeldelser. Opgjort som resultater af administrative og øvrige overtrædelser.

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Arealkrav - ikke overholdt	1	0	0
Faciliteter - ikke i overensstemmelse med reglerne	1	0	0
Fund af kronisk lidelse	1	0	0
Overtatovering med tatoveringshammer	125	0	9

Slagmærker	16	0	48
Slagmærker og overtatovering med tatoveringshammer	66	0	9
Transportegnethed - ikke opfyldt	297	0	16
Transportmidlet - ikke i overensstemmelse med reglerne	2	0	0
Transportpraksis - håndtering af dyr under transport er ikke i overensstemmelse med reglerne	28	8	0
Transportpraksis - køretøj mv.	2	0	0
Transportpraksis-Hårdhændet behandling	6	0	0
Total øvrige overtrædelser - Grise	545	8	82

Tabel 18. Transportsyn ved indtransport af kvæg til slagteri 2023. Oversigt over overtrædelsetyper fordelt som antal indskærpelser, forbud/påbud og politianmeldelser. Opgjort som resultater af administrative og øvrige overtrædelser.

Overtrædelsetype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Transportegnethed - Transport af højdrægtige	0	0	43
Transportegnethed - ikke opfyldt	21	0	0
Andet	0	0	1
Total øvrige overtrædelser - Kvæg	21	0	44

Tabel 19. Transportsyn ved indtransport af fjerkræ til slagteri 2023. Oversigt over overtrædelsetyper fordelt som antal indskærpelser, forbud/påbud og politianmeldelser. Opgjort som resultater af administrative og øvrige overtrædelser.

Overtrædelsetype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Arealkrav - ikke overholdt	2	0	0
Transportegnethed - ikke opfyldt	1	0	0
Transportmidlet - ikke i overensstemmelse med reglerne	1	0	0
Transportpraksis - køretøj mv.	1	0	0
Total øvrige overtrædelser - Fjerkræ	5	0	0

Tabel 17-19 viser, at de primære overtrædelser fundet i forbindelse med syn af dyr ved ankomst til slagteri var relateret til manglende transportegnethed. For syning af dyr ved ankomst til slagteri har 378 af synene resulteret i overtrædelser vedr. transportegnethed. De primære årsager til, at dyr blev vurderet til ikke at have været egnet til transport var, ud over drægtighed, brok, halebid og/eller andre sårskader samt halthed. Derudover er der registreret flere forhold vedr. slagmærker og overtatovering.

STIKPRØVEKONTROL

Stikprøvekontroller foretages både ved af- og pålæsning af dyrene ved sammenbringningsvirksomheder, ved aflæsning på slagteri og ved afgang af forsendelser direkte fra besætninger. Stikprøvekontroller er en tredelt kontrol. Kontrollen omfatter transportmidlets indretning og funktion, kontrol af ledsagedokumenter samt dyrenes transportegnethed. Stikprøvekontrol af grise er risikobaseret, hvilket gør den mere målrettet forsendelser, hvor det vurderes, at der er højere risiko for overtrædelser. Dette, sammenholdt med, at der er flere kontrolpunkter (transportmiddel, dokumenter og dyr),

er forklaringen på, at der generelt ses en væsentlig højere sanktionsprocent ved stikprøvekontrollerne end ved transportsyn, hvor der udelukkende fokuseres på dyrene.

Kontroltrykket var i 2023 på 7,5 pct. for kvæg, grise og fjerkræ, baseret på andelen af forsendelser. Kontroltrykket for heste og fisk er fastsat til 15-20 kontroller af heste og 20-25 kontroller af fisk. For stikprøvekontrol ved aflæsning på slagteri var kontroltrykket fastsat til 0,5 pct. i 2023.

STIKPRØVEKONTROL VED AFLÆSNING

I 2023 udførte Fødevarestyrelsen 1.137 stikprøvekontroller ved aflæsning. Stikprøvekontrol ved aflæsning udføres i forbindelse med ankomst til slagterier eller små slagtehus og ved aflæsning i forbindelse med ankomst til sammenbringningsvirksomheder.

Tabel 20. Totaloversigt over stikprøvekontrol ved aflæsning i Danmark 2023. Oversigt over overtrædelser fundet i forbindelse med stikprøvekontrol ved aflæsning i 2023. Fordelt på dyregruppe.

Sammenbringningsvirksomhed	Antal kontroller	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Grise	465	75	0	0
Kvæg	3	0	0	0
Total - Sammenbringningsvirksomhed	468	75	0	0

Slakteri	Antal kontroller	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Grise	467	9	0	0
Kvæg	119	1	0	0
Fjerkræ	55	1	0	0
Heste	1	0	0	0
Små drøvtyggere	26	0	0	0
Total - Slakteri	668	11	0	0

Desuden har Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold i 2023 udført 18 stikprøvekontroller på heste i forbindelse med grænsekontrol. I den forbindelse blev der sanktioneret 9 overtrædelser. Alle overtrædelser vedrørte transportdokumenter og ved et enkelt af tilfældene blev der ligeledes sanktioneret for transportpraksis.

Følgende tabeller 21 og 22 uddyber karakteren af overtrædelser, der er observeret inden for de relevante dyrearter, i forbindelse med stikprøvekontrol ved aflæsning.

Tabel 21. Stikprøvekontrol ved aflæsning af grise i 2023. Oversigt over overtrædelsetyper fordelt som antal indskærpelser, forbud/påbud og politianmeldelser. Opgjort som resultater af administrative og øvrige overtrædelser.

Overtrædelsetype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Arealkrav - ikke overholdt	14	0	0
Overtrædelse af vandings- og fodringshyppighed eller forsendelsestider og hvileperioder	24	0	0
Transportegnethed - ikke opfyldt	1	0	0
Transportmidlet - ikke i overensstemmelse med reglerne	16	0	0

Transportpraksis - håndtering af dyr under transport er ikke i overensstemmelse med reglerne	4	0	0
Transportpraksis - køretøj mv.	15	0	0
Transportpraksis-Hårdhændet behandling	2	0	0
Total øvrige overtrædelser - Grise	76	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Dokumenter - Manglende oplysninger/ikke medbragt	25	0	0
Total administrative overtrædelser - Grise	25	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrene. Reglerne kan have konsekvenser for dyrenes forhold under transporten.

Tabel 22. Stikprøvekontrol ved aflæsning af kvæg i 2023. Oversigt over overtrædelsestyper fordelt som antal indskærpsler, forbud/påbud og politianmeldelser. Opgjort som resultater af administrative og øvrige overtrædelser.

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Arealkrav - ikke overholdt	1	0	0
Transportpraksis - håndtering af dyr under transport er ikke i overensstemmelse med reglerne	1	0	0
Total øvrige overtrædelser - Kvæg	2	0	0

Tabellerne 21 og 22 viser, at der primært er fundet overtrædelser relateret til transportdokumenter og forholdene på køretøjet under transporten. Overtrædelser relateret til transportdokumenter er f.eks. manglende medbragt kompetencebevis til transport af levende dyr eller manglende/udløbet godkendelsescertifikat eller autorisation. Overtrædelser vedr. forholdene under transporten omfatter bl.a. fejl på vandingsudstyret, slukket vandingsudstyr eller defekt temperatur- og/eller ventilationssystem.

Ved aflæsning af dyr på sammenbringningsvirksomheder var sanktionsprocenten på 16 pct. i 2023. Desuden var overtrædelsesprocenten for Fødevarestyrelsens stikprøvekontroller udført ved aflæsning på slagteri på 1,8 pct.

STIKPRØVEKONTROL VED PÅLÆSNING

I 2023 udførte Fødevarestyrelsen 1.858 stikprøvekontroller ved pålæsning, enten på sammenbringningsvirksomheder eller i forbindelse med forsendelser, der afgår direkte fra besætninger.

Tabel 23. Totaloversigt over stikprøvekontrol ved pålæsning i Danmark 2023. Oversigt over overtrædelser fundet i forbindelse medstikprøvekontrol ved aflæsning i 2023. Fordelt på dyregruppe.

Sammenbringningsvirksomhed	Antal kontroller	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Grise	971	203	6	0
Kvæg	92	14	0	0
Total - Sammenbringningsvirksomhed	1.063	217	6	0

Direkte besætning	Antal kontroller	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Grise	618	84	4	0
Kvæg	44	8	0	0
Fjerkræ	107	16	1	0
Heste	1	0	0	0
Fisk	26	5	0	0
Små drøvtyggere	1	0	0	0
Total – Direkte besætning	797	113	5	0

Tabel 24. Stikprøvekontrol ved pålæsning af grise i 2023. Oversigt over overtrædelstyper fordelt som antal indskærper, forbud/påbud og politianmeldelser. Opgjort som resultater af administrative og øvrige overtrædelser

Overtrædelstyp	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Arealkrav - ikke overholdt	21	0	0
Overtrædelse af vandings- og fodringshyppighed eller forsendelsestider og hvileperioder	110	5	0
Transportmidlet - ikke i overensstemmelse med reglerne	73	3	0
Transportpraksis - håndtering af dyr under transport er ikke i overensstemmelse med reglerne	1	0	0
Transportpraksis - køretøj mv.	52	1	0
Transportpraksis-Hårdhændet behandling	1	0	0
Rengøring / desinfektion	0	1	0
Total øvrige overtrædelser - Grise	258	10	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Overtrædelstyp	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Dokumenter - Manglende oplysninger/ikke medbragt	76	0	0
Total administrative overtrædelser - Grise	76	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrene. Reglerne kan have konsekvenser for dyrenes forhold under transporten.

Tabel 25. Stikprøvekontrol ved pålæsning af kvæg i 2023. Oversigt over overtrædelstyper fordelt som antal indskærper, forbud/påbud og politianmeldelser. Opgjort som resultater af administrative og øvrige overtrædelser.

Overtrædelstyp	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Overtrædelse af vandings- og fodringshyppighed eller forsendelsestider og hvileperioder	5	0	0
Transportmidlet - ikke i overensstemmelse med reglerne	9	0	0
Transportpraksis - køretøj mv.	5	0	0
Total øvrige overtrædelser - Kvæg	19	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Dokumenter - Manglende oplysninger/ikke medbragt	4	0	0
Total administrative overtrædelser - Kvæg	4	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrene. Reglerne kan have konsekvenser for dyrenes forhold under transporten.

Tabel 26. Stikprøvekontrol ved pålæsning af fjerkræ i 2023. Oversigt over overtrædelsestyper fordelt som antal indskærpelser, forbud/påbud og politianmeldelser. Opgjort som resultater af administrative og øvrige overtrædelser.

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Overtrædelse af vandings- og fodringshyppighed eller forsendelsestider og hvileperioder	0	1	0
Transportmidlet - ikke i overensstemmelse med reglerne	1	0	0
Transportpraksis - håndtering af dyr under transport er ikke i overensstemmelse med reglerne	1	0	0
Transportpraksis - køretøj mv.	6	0	0
Transportpraksis-Hårdhændet behandling	6	0	0
Total øvrige overtrædelser - Fjerkræ	14	1	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Dokumenter - Manglende oplysninger/ikke medbragt	6	0	0
Total administrative overtrædelser - Fjerkræ	6	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrene. Reglerne kan have konsekvenser for dyrenes forhold under transporten.

Tabel 27. Stikprøvekontrol ved pålæsning af fisk i 2023. Oversigt over overtrædelsestyper fordelt som antal indskærpelser, forbud/påbud og politianmeldelser. Opgjort som resultater af administrative og øvrige overtrædelser.

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Transportmidlet - ikke i overensstemmelse med reglerne	1	0	0
Transportpraksis - håndtering af dyr under transport er ikke i overensstemmelse med reglerne	1	0	0
Total øvrige overtrædelser - Fisk	2	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter *

Overtrædelsestype	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Dokumenter - Manglende oplysninger/ikke medbragt	4	0	0
Total administrative overtrædelser - Fisk	4	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrene. Reglerne kan have konsekvenser for dyrenes forhold under transporten.

Tabel 24-27 viser, at der primært er sanktioneret for fejl og mangler på transportmidlet, hvilket bl.a. vedrører fejl på ventilations- og/eller temperatursystemet samt køretøjets vandingssystem. Årsagen kan f.eks. være, at ventilatorer eller drikkenipler på transportmidlet er defekte eller at der ikke er påfyldt vand på transportmidlet forud for pålæsning af dyrene. Derudover er der sanktioneret for flere administrative overtrædelser, dvs. manglende eller mangelfulde dokumenter, bl.a. uoverensstemmelser mellem logbogen og de faktiske forhold. Særligt for fjerkræ er der konstateret relativt mange tilfælde af hårdhændet behandling af dyrene.

I forbindelse med forsendelser, der kører ud af Danmark via sammenbringningsvirksomheder og direkte fra besætninger var den samlede sanktionsprocent ved stikprøvekontrol ved pålæsning på 18,4 pct.

POLITIETS KONTROL AF DYRETRANSPORTER 2023

Politiet udfører ca. 900 vejkontroller af dyretransporter om året. Politiets kontrol udføres på de danske veje, typisk med dyrlægefaglig bistand fra Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold. Ved vejsidekontrol er det politiet, der håndterer kontrollen og evt. sanktionering af overtrædelser. Opgørelsen over politiets vejkontrol af dyretransporter i 2023 er derfor indhentet fra politiet, og er ikke nødvendigvis sammenlignelig med Fødevarestyrelsens opgørelser, bl.a. fordi sanktionstyperne er forskellige fra Fødevarestyrelsens.

Tabel 28. Politiets kontrol af dyretransporter i 2023. Oversigt over kontrollerede transportere i forbindelse med politiets vejkontrol i 2023.

Danske transportvirksomheder	Antal transportere	Antal dyr	Antal transportere med 1 eller flere forseelser	Procentdel af transportere med forseelser
Grise	349	10171	19	5%
Kvæg	187	2870	9	5%
Fjerkræ	10	72772	1	10%
Heste	114	239	20	18%
Fisk	8	11600	1	13%
Får	25	322	6	24%
Geder	4	16	0	0%
Andre dyr	1	4	0	0%
Total	698	97994	56	8%

Udenlandske transportvirksomheder	Antal transportere	Antal dyr	Antal transportere med 1 eller flere forseelser	Procentdel af transportere med forseelser
Grise	85	45401	16	19%
Kvæg	6	94	1	17%
Fjerkræ	6	54485	0	0%
Heste	27	63	14	52%
Total	124	100043	31	25%

Tabel 29. Politiets vejkontrol i 2023. Oversigt over forseelser fordelt på dyrearter i forbindelse med politiets vejkontrol i 2023.

Grise	Antal forseelser – Dansk transportvirksomhed	Antal forseelser – Udenlandsk transportvirksomhed
Overtrædelse af Dyrevelfærdsloven	3	0
Transportegnet - ikke opfyldt	1	0
Mangler ved transportmidlers indretning og udformning mv.	6	0
Arealkrav - ikke overholdt	4	2
Adgang til drikkevand	2	13
Transportpraksis - håndtering af dyr mv.	1	0
Transportdokument - manglende oplysninger	3	0
Logbog ikke udstedt/medbragt	1	0
Planlægning og gennemførelse, fejl ved	0	1
Autorisation - ikke erhvervet/ej medbragt	0	1
Kompetencebevis - ikke erhvervet/ej medbragt	3	0
Manglende rengøring/desinfektion af transportmidler	1	0
Total - Grise	25	17

Kvæg	Antal forseelser – Dansk transportvirksomhed	Antal forseelser – Udenlandsk transportvirksomhed
Overtrædelse af dyrevelfærdsloven	3	0
Transportegnet - ikke opfyldt	1	0
Mangler ved transportmidlers indretning og udformning mv.	0	1
Transportpraksis - håndtering af dyr mv.	2	0
Arealkrav - ikke overholdt	2	0
Indvendig højde - ikke tilstrækkelig	3	0
Autorisation - ikke erhvervet/ej medbragt	1	0
Manglende rengøring/desinfektion af transportmidler	1	1
Total - Kvæg	13	2

Fjerkræ	Antal forseelser – Dansk transportvirksomhed	Antal forseelser – Udenlandsk transportvirksomhed
Transportdokument - manglende oplysninger	1	0
Autorisation - ikke erhvervet/ej medbragt	1	0
Total - Fjerkræ	2	0

Hest	Antal forseelser – Dansk transportvirksomhed	Antal forseelser – Udenlandsk transportvirksomhed
Planlægning og gennemførelse, fejl ved	1	0
Arealkrav - ikke overholdt	0	2
Transportdokument - manglende oplysninger	10	8
Autorisation - ikke erhvervet/ej medbragt	6	7
Kompetencebevis - ikke erhvervet/ej medbragt	4	3
Manglende godkendelse af transportmidlet til langvarige forsendelser	1	2
Godkendelseserklæring til langvarige forsendelser ikke medbragt	0	2
Manglende godkendelse af transportmidler, nationalt krav	3	0
Godkendelseserklæring ikke medbragt, nationalt krav	2	0
Identifikationsdokument (dyrepas) - ikke udstedt/medbragt	4	2
Sundhedscertifikat ved international transport - ikke udstedt	3	5
Total - Hest	34	31

Fisk	Antal forseelser – Dansk transportvirksomhed	Antal forseelser – Udenlandsk transportvirksomhed
Autorisation - ikke erhvervet/ej medbragt	1	0
Total - Fisk	1	0

Får	Antal forseelser – Dansk transportvirksomhed	Antal forseelser – Udenlandsk transportvirksomhed
Transportdokument - manglende oplysninger	3	0
Autorisation - ikke erhvervet/ej medbragt	4	0
Kompetencebevis - ikke erhvervet/ej medbragt	1	0

Manglende godkendelse af transportmidler, nationalt krav	3	0
Manglende rengøring/desinfektion af transportmidler	3	0
Total - Får	14	0

RESULTATER FRA KONTROL PÅ SLAGTERIERNE

Tabel 30. Velfærdskontrol på slagterier og slagtehuse 2023. Det totale antal indskærpelse, påbud eller bøde og politianmeldelse på slagterier og slagtehuse 2023.

	Indskærpelse	Påbud/bøde	Politianmeldelse
Kvæg	6	0	0
Grise	22	1	3
Fjerkræ	5	1	0
Små drøvtyggere	6	0	0

Tabel 31. Kvæg 2023. Oversigt over overtrædelser på slagterier og slagtehuse i 2023, der medførte indskærpelse, påbud, forbud eller politianmeldelse

	Indskærpelse	Påbud/bøde	Politianmeldelse
Dyr behandles ikke forsvarligt	1	0	0
Hårdhændet inddrivning	1	0	0
Manglende malkning	1	0	0
Manglende vurdering af velfærdssituationen ved dyrenes ankomst til slagteri	1	0	0
Opstaldning – arealkrav	1	0	0
Utilstrækkelig bedøvelse	1	0	0

Tabel 32. Grise 2023. Oversigt over overtrædelser på slagterier og slagtehuse i 2023, der medførte indskærpelse, påbud, forbud eller politianmeldelse

	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Arealkrav	1	0	0
Dyr behandles ikke forsvarligt	3	0	1
Standardprocedure for bedøvelse/aflivning	7	0	0
Fodring og vanding	1	0	0
Hårdhændet behandling	3	0	0
Hårdhændet inddrivning	3	1	0
Manglende stikning/afblødning	2	0	1
Opstaldning arealkrav	1	0	0

Overdreven brug af elstøder	2	0	0
Overdreven brug af tatoveringshammer	1	0	0
Skader pga. opstaldning	1	0	1
Skader på dyr	3	1	0

Tabel 33. Fjerkræ 2023. Oversigt over overtrædelser på slagterier og slagtehusene i 2023, der medførte indskærpelse, påbud, forbud eller politianmeldelse

	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Dyr behandles ikke forsvarligt	1	0	0
Standardprocedure for bedøvelse/aflivning	2	0	0
Fodring og vanding	1	0	0
Skader pga. opstaldning	0	1	0
Skader på dyr	1	0	0

Tabel 34. Små drøvtyggere 2023. Oversigt over overtrædelser på slagterier og slagtehusene i 2023, der medførte indskærpelse, påbud, forbud eller politianmeldelse

	Indskærpelse	Påbud/forbud	Politianmeldelse
Dyr behandles ikke forsvarligt	1	0	0
Standardprocedure for bedøvelse/aflivning	13	0	0
Fodring og vanding	1	0	0
Hårdhændet behandling	1	0	0
Manglende dokumentation for vedligehold af bedøvelsesudstyr	3	0	0
Manglende vedligehold af bedøvelsesudstyr	3	0	0

RESULTATER MED KONTROL AF HUNDEVIRKSOMHEDER, SOM ER OMFATTET AF HUNDESMILEYORDNINGEN

I marts 2018 indførte Fødevarestyrelsen en smileyordning for erhvervs-mæssigt hold og opdræt med hunde. Denne ordning indebærer, at kontrolrapporten og -resultatet offentliggøres på Fødevarestyrelsens hjemmeside. Derved kan alle borgere gå ind og se, hvordan forholdene har været i virksomheden på det tidspunkt, hvor Fødevarestyrelsen har været på kontrol. Formålet med hundesmileyordningen er, at det skal være nemt for forbrugere at finde de hundevirksomheder, der har styr på reglerne. Ordningen omfatter alle registrerede hundevirksomheder, hvilket inkluderer hundeinternater, hundepensioner og kenneler af en vis størrelse.

I forbindelse med ordningen er alle registrerede hundevirksomheder kontrolleret inden for de seneste to år og har modtaget en smiley på baggrund af kontrolresultatet. Kontrollen omfatter blandt andet reglerne i dyrevelfærdsloven samt reglerne i bekendtgørelsen for erhvervs-mæssige hold af hunde.

[Læs mere om smileyordningen for hundevirksomheder her.](#)

Nedenstående tabel viser en oversigt over sanktionerne, der er givet i forbindelse med Fødevarestyrelsens ordinære kontrol af hundevirksomheder i 2023.

Tabel 35. Hunde 2023. Oversigt over antal indskærpelse, påbud og politianmeldelse i hundevirksomheder kontrolleret i forbindelse med hundesmileykontrollen.

Foder og vand	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Hundene har ikke adgang til frisk vand i tilstrækkelig mængde	1	0	0

Indretning af lokaler, opholdsrum, løbegårde og udearealer	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Arealkrav til opholdsrum er ikke opfyldt	1	0	0
Hundene har ikke adgang til daglig motion og frisk luft i mindst 30 minutter mindst to gange dagligt	1	0	0
Hundene har ikke brikse eller hvileanordninger uden træk	1	0	0
Udearealet opfylder ikke kravene	1	0	0

Personale, management og tilsyn*	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Den tilsynsførende dyrlæge tilser ikke virksomheden mindst 2 gange årligt	6	0	0

Overtrædelser af administrativ karakter*

Protokoller, registrering og pasningsvejledning	Indskærpelse	Påbud	Politianmeldelse
Der føres ikke optegnelser over virksomhedens hunde	2	0	0

*Administrative overtrædelser: Overtrædelser, der er vurderet til at være af administrativ karakter og ikke har direkte indflydelse på dyrenes velfærd. Reglerne har dog betydning for forhold i besætningen, der kan have konsekvenser for dyrenes velfærd.

APPENDIX I – METODE FOR OPGØRELSE AF DATA

Opgørelserne i tabellerne er fremkommet ved udtræk af data registeret på kontrollen foretaget af Fødevarestyrelsen og politiet. Det skal bemærkes, at data kan ændre sig over tid, idet der efterfølgende kan foretages rettelser på grund af indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye afgørelser mv.

Besætningskontrollen

I dyreartstabellerne for velfærdskontrollen i besætninger er sammentællingen af kontroller opgjort pr. ejendom (CHR-nr.) inden for hver dyreartsgruppe. Der kan kontrolleres flere besætninger på den samme ejendom med samme dyreartsgruppe, hvilket opgøres som én kontrol. Når der kontrolleres flere besætninger med samme dyreartsgruppe på en ejendom, kan det ske, at der i begge besætninger er overtrådt samme kategori, eksempelvis kategorien "Dyrene behandles ikke forsvarligt". Disse to overtrædelser vil tælle som én overtrædelse, da der tælles pr. ejendom. I de tilfælde, hvor der i den ene besætning er givet en politianmeldelse i den pågældende kategori, og i den anden besætning – på samme ejendom – er givet en indskærpelse, tælles de hver for sig under de respektive sanktionstyper. Ligeledes vil der på samme kontrol kan der være givet samme sanktion for flere forskellige overtrædelser f.eks. en indskærpelse for at syge og tilskadekomne dyr får ikke fornøden pleje og at skriftlig dokumentation for halebid kan ikke fremvises, hvilket vil vises i detaljetabellerne under de respektive punkter, men vil i den samlede tabel kun tælle som én kontrol med indskærpelse.

I opgørelsen er der kun medtaget kontroller for ordinære stikprøvebaserede kontroller og for overtrædelserne er der kun medtaget overtrædelser på dyrevelfærdsområdet samt overtrædelser af bekendtgørelsen om dyreejers anvendelse af lægemidler §15. Der kan være givet overtrædelser på

andre områder på samme kontroller, som ikke er medtaget i opgørelsen.

Transportkontrollen

I tabellerne med kontrolresultater for transport er kontrollerne opgjort pr. transportkontrol. Overtrædelser fundet på en enkelt transportkontrol af levende dyr kan have flere implicerede parter, eksempelvis transportør, besætningsejer og chauffør. De modtager alle en kontrolrapport vedrørende den samme transport, men det tælles kun som én transportkontrol. De implicerede parter kan endvidere i nogle tilfælde modtage forskellige sanktioner for den samme overtrædelse. I disse situationer er sanktionen for den pågældende transport kun talt med én gang, og er der givet en indskærpelse og en politianmeldelse til hhv. transportør og besætningsejer for overtrædelser vedrørende de samme dyr, tælles det som én politianmeldelse.

Kontrollen på slagterierne

For velfærdskontrollen på slagterier er resultaterne opgjort som antallet af indskærpelser, påbud og politianmeldelser, der er givet for overtrædelser af kravene til indretning af slagterierne, opstaldning af dyrene, personale samt bedøvelses- og aflivningsudstyr. På samme kontrol kan der være givet samme sanktion for flere forskellige overtrædelser f.eks. en indskærpelse for at manglende stikning/afblødning og at håndtering skader dyrene, hvilket vil vises i detaljetabellerne under de respektive punkter, men vil i den samlede tabel kun tælle som én kontrol med indskærpelse.

© Ministeriet for fødevarer, landbrug og fiskeri, Fødevarestyrelsen

Stationsparken 31-33

2600 Glostrup

Tlf.: 7227 6900

1. udgave, juni 2024

ISBN: 978-87-93147-61-4